

III. 79 Karkatí pod pohružkou smrti žádá krále o odpovědi na své otázky.

KARKATÍ se zeptala: Ó králi, co je to, co je jediné, a přece mnohé, a s nímž jako vlny s mořem splynou miliony vesmírů? Co je to, co je čirým prostorem, ač se to tak nejeví? Co je to, co je mnou v tobě a tebou ve mně, co je v pohybu, a přece se nepohybuje, co zůstává nehybné, třebaže takové není? Co je to, co je kamenem, a přece vědomé, a co v prázdném prostoru předvádí svá nádherná kouzla? Co je to, co ač není Slunce, Měsíc ani oheň, přece věčně září? Co je ta nepatrná částička, co se zdá být daleko, a přece tak blízko? Co je to, co má povahu vědomí, a přece není poznatelné? Co je to, co je vším, a přece není ničím z toho? Co je to, co ač je samotným Já všeho, je zakryto závojem nevědomosti a je znovuoobjeveno až po mnoha životech intenzivního a vytrvalého úsilí? Co je to, co je nepatrné, a přece v sobě obsahuje horu? Co je to, co proměňuje tři světy ve stéblo trávy? Co je to, co je nepatrné, a přece nezměřitelně velké? Co je to, co aniž by se zřeklo své subtilnosti, zdá se větší než největší hora? Co je ta nepatrná částička, v níž celý vesmír během svého rozpuštění při kosmickém zániku spočine jako semínko?

Co je to, co je odpovědné za fungování všech prvků ve vesmíru, ač nic nedělá? Ozdoby na náramku jsou vyrobeny ze zlata, z čeho však pochází trojice poznávající, poznávání a to, co je poznáno? Co je to, co zakrývá a odhaluje toto trojí projevení, tedy poznávající, poznávání a poznané? V čem je ustaveno zdánlivé trojí dělení času na minulost, přítomnost a budoucnost? Co je to, co se střídavě objevuje a zase mizí, podobně jako vzchází ze semínka strom a ze stromu zase semínko?

Ó králi, kdo je Stvořitelem tohoto vesmíru a čí silou existuješ a působíš jako král chránící své poddané a trestající zlé? Co je to, co očistí tvůj zrak, jakmile to spatříš, a ty pak existuješ jako ono samo, aniž by ses od něj oddělil?

Ó králi, zachraň se od jisté smrti a zodpověz tyto otázky. Světlem své moudrosti rozptyl ve mně temnotu pochybností. Moudrým jistě není ten, kdo neumí utnout kořeny nevědomosti a pochyb, je-li tázán.

Pokud ve mně nedokážeš odstranit kořeny nevědomosti a pochybností, pak dnes utišíš můj hlad.